

Määräyksen nimi	OPS M1-35, Valtion miehittämätön ilmailu
Määräyksen asianumero	TRAFICOM/138098/03.04.00.00/2020
Määräyksen tausta ja tavoite	<p>Miehittämätöntä ilmailua Euroopan unionissa säännellään EASA-perusasetuksessa (EU) 2018/1139 sekä sen nojalla annetuissa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/947 ja delegoidussa asetuksessa (EU) 2019/945. EASA-asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle on kuitenkin suljettu valtion ilmailu, eli ilma-alusten käyttö sotilas-, tulli- tai poliisitoiminnassa, etsintä- ja pelastuspalvelussa, palontorjunnassa, rajavalvonnassa, rannikkovartioiden taikka niihin verrattavassa toiminnassa tai palvelussa, jota suorittaa julkisen viranomaisen toimivaltuudet saanut elin tai jota suoritetaan sen puolesta yleisen edun nimissä jäsenvaltion valvonnassa ja vastuulla (asetuksen 2 artiklan 3 kohta). Valtion ilmailuun ja siihen kuuluvaan miehittämättömien ilma-alusten käyttöön sovelletaan siis yksinomaan kansallista sääntelyä ja määräyksiä.</p> <p>Tällä hetkellä valtion miehittämätöntä ilmailua koskevat vaatimukset sisältyvät määräykseen OPS M1-32, Kauko-ohjatun ilma-aluksen ja lennokin käyttäminen ilmailuun. Tätä määräystä on tarkoitus muuttaa EU:n uuden dronesääntelyn tullessa sovellettavaksi. Ensi vaiheessa määräykseen tehdään pelkistään EU:n droneasetusten mukaisten siirtymäaikojen edellyttämät vähimmäismuutokset. Seuraavassa vaiheessa, kun EU-sääntelyn mukainen siirtymäaika on päättynyt ja miehittämätön ilmailu lennokkitoimintaa lukuun ottamatta siirtyy EU-sääntelyn piiriin, määräys OPS M1-32 on suunniteltu muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin valtion miehittämätöntä ilmailua koskeva osuus. Määräys OPS M1-32 jäisi silloin koskemaan ainoastaan lennokkitoimintaa, jonka EU-siirtymäaika on pidempi. Valtion ilmailusta annettaisiin tässä vaiheessa erillinen määräys OPS M1-35.</p> <p>Jotta valtion ilmailun sidosryhmien tarpeet voidaan kattavasti selvittää ja vuoropuheluun toimijoiden kanssa jää riittävästi aikaa, määräyksen OPS M1-35 valmistelu käynnistetään hyvissä ajoin.</p>
Säädösperusta (laki), EU-/kv-oikeudellinen säädöstausta	Ilmailulaki (864/2014) ja siihen valmisteilla olevat muutokset (HE 41/2020 vp)
Traficomien strategisten päämäärien sekä sääntelyn ja hallinnollisen taakan keventämistä koskevien tavoitteiden huomioiminen	Tavoitteena on määritellä valtion miehittämättömässä ilmailussa noudatettavat säännöt, kun muu dronetoiminta siirtyy EU-sääntelyn alaiseksi. Hankkeessa tehdään tiiviisti yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Valtion miehittämättömän ilmailun sääntöjen määrittely auttaa varmistamaan turvallisuusviranomaisten toimintakyvyn.

Määräyksen vaikutukset	Määräyksessä on tarkoitus määritellä kattavasti ne säännöt, joita noudatetaan kansallisen sääntelyn piiriin kuuluvassa valtion miehittämättömässä ilmailussa, ottaen huomioon valtion toimijoiden erityistarpeet ja varmistaen toiminnan turvallisuuden. Vaikutuksia on mahdollista arvioida tarkemmin vasta, kun tulevan määräyksen sisältö hahmottuu yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Määräyksellä ei ole vaikutusta ympäristöön, yhdenvertaisuuteen tai muihin seikkoihin, eikä viranomaisen toimintaan ole odotettavissa merkittäviä muutoksia.
Jälkiarviointi (arviointisuunnitelma / ei tehdä)	Jälkiarviointisuunnitelmasta päätetään myöhemmin.
Määräyksen alustava aikataulu	Määräys on tarkoitus antaa samaan aikaan, kun EU-sääntelyn alaisen miehittämättömän ilmailun siirtymäaika päättyy lukuun ottamatta lennokkitoimintaa.
EU-/kv-säädöksen täytäntöönpanon takaraja	-
Määräyksen notifiointi (kyllä/ei), notifiointin aikataulu	ei
Määräyksen suhde muihin hankkeisiin	Määräyksen aikataulu kytkeytyy EU-asetuksen 2019/947 mukaisiin miehittämättömän ilmailun siirtymäaikoihin. Määräyksen säädösperusta on yhteydessä Liikenne- ja viestintäministeriössä meneillään olevaan ilmailulainsäädännön uudistushankkeeseen, jossa mm. EASA-asetuksen 2018/1139 edellyttämät muutokset tuodaan kansalliseen lainsäädäntöön.
Sidosryhmien kuuleminen	Määräyksen keskeisille sidosryhmille järjestetään kuulemistilaisuus loppukesällä 2020 ja sen jälkeen muita tilaisuuksia tarpeen mukaan. Määräyksestä järjestetään tavanomainen lausuntokierros.
Määräyksestä viestiminen	Määräyshankepäätöksestä, lausuntokierroksesta ja määräyksen valmistumisesta viestitään sähköpostitse ilmailun sääntelyn jakelulistalle ilmoittautuneille sekä Traficomin verkkosivuilla. Lisäksi tietoa annetaan kohdennetusti valtion miehittämättömän ilmailun toimijoille. Valmiit määräykset julkaistaan Finlex-säädöstietopankissa ja Traficomin verkkosivuilla ilmailumääräyskokoelmassa.
Lisätietojen antajat/valmistelijat	Tarkastaja Timo Niemelä timo.niemela(at)traficom.fi, puh. 029 534 6077 rpas(at)traficom.fi (yleisosoite) Lakimies Leila Iikkanen leila.iikkanen(at)traficom.fi, puh. 029 534 6039
Päiväys	28.4.2020
Määräyshankepäätöksen hyväksyminen	Jari Pöntinen johtaja